

DE LANDBOUWER

Maandblad voor Buitenlieden

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor zes maanden: 35 Centiemen

REDACTIE EN ADMINISTRATIE

GARENPLAATS, GENT.

Ongeteekende brieven worden niet opgenomen

AANKONDIGINGEN:

Prijs volgens Tarief, voorop betaalbaar

Nieuwjaarwensch

Aan al onze lezers wenschen wij geluk en voorspoedig Nieuwjaar.

DE REDACTIE.

Catechismus voor de Buitenlieden

Van de pachtbrieven, de lasten en de jacht.

V. — Wat willen de socialisten over de pachtbrieven?

A. — Zij willen er in doen schrijven:

Ten eerste: dat de eigenaar aan den pachter vergoeding moet betalen voor de vermeerdering der waarde van den grond.

Ten tweede: dat de eigenaars moeten tusschenkomen in de verliezen hunner pachters.

V. — Waarom moet dat zijn?

A. — Omdat het juist en rechtvaardig is,

V. — Hoedat?

A. — Als de grond, door mijn werken — door verbeteringen, die ik er aan toebracht, 100 of 200 frank meer waard is per hectare, is het maar juist dat die eigenaar mij die meerwaarde betale, als ik mijnen grond verlaat.

V. — Gebeurt dat nu niet?

A. — Neen, de boer doet geene groote onkosten ter verbetering van zijn land, omdat dit tot niets anders leiden zou, eens zijn pacht ten einde, dan tot vermeerdering der pachtsom. De heer zou zeggen: de grond is zoo veel beter geworden, gij moet mij zoo veel meer betalen.

V. — Hoe zullen de socialisten dat verhelpen?

A. — Door de verlenging der pachtten, naar pachters keur.

V. — Hoelang zou eene pacht moeten duren?

A. — Twintig of vijf-en-twintig jaar gelijk in Engeland; dan weet de boer dat hij toch eenig profijt zou trekken uit de verbeteringen die hij zelve aanbrengt, zonder opslag te moeten vreezen.

V. — Wat kan daar nog het gevolg van zijn?

A. — Dat de sommen welke de boer moet trekken na dien tijd voor verbetering van den grond hem toelaten deze geheel of gedeeltelijk te koopen en voor altijd tot den zijnen te maken.

V. — Welke lasten drukken het meest op den landbouwer?

A. — Alle lasten op etelijke waren.

V. — Hoe zouden de lasten kunnen verminderd worden?

A. — Door de werkers min te doen betalen en de grootste lasten op de rijken te leggen.

V. — Hoe zou men dat doen?

A. — Men zou eene belasting op de groote fortuinen leggen en op de groote erfdeelen. Dat is reeds in de Kamers voorgesteld door den socialist Denis. Door die lasten zou men den landbouwer bijna geheel kunnen ontlasten. Maar de katholieken hebben dit geweigerd, alleen de socialisten waren er voor.

V. — Wat willen de socialisten over de Jachtwet?

A. — De boer zou ten allen tijde het wild mogen doodden dat zijne oogsten beschadigt, want het is hij die het wild voedt met de vruchten van zijne akkers.

V. — Wat moet nog veranderd worden?

A. — De port-d'armes (recht om jachtwapens te dragen) moet kosteloos zijn en de rijken die willen jagen zouden moeten hun wild opsluiten en het zelf voeden. Overal elders zou de jacht moeten vrij zijn.

V. — Deden de socialisten al iets in dien zin?

A. — Ja, de socialist Defnet stelde dit alles reeds voor in de Kamers, maar de rijke liberalen en katholieken willen dat niet; zij zouden hun plezier kwijt zijn.

Verbeteringen voor den landbouw.

V. — Wat willen de socialisten voor de boerenarbeiders?

A. — 1. Een vastgesteld loon, door den landbouwaad aangenomen, en dat groot genoeg is om vrouw en kinderen op te voeden.

2. Verzekering door den Staat tegen hagel, ziekte, overstroming, mislukten oogst, enz.

3. Kosteloos landbouwonderwijs.

4. Grootere en betere proefvelden, waar de boer zou kunnen gaan nazien hoe dat de vruchten best gekweekt worden en altijd goeden raad zou krijgen zonder onkost.

5. Aankoop door den Staat van groot landbouwtuig, kosteloos door de boeren of boeren-vereenigingen te bezigen.

6. Kosteloze geneesdienst voor iedereen op last der gemeente.

7. Tusschenkomst van gemeente en Staat in den aankoop in 't groot van zaden, meststoffen, oprichten van boter- en kaasfabrieken door de boeren zelf, enz.

8. Instelling van Boerenbanken waar de Staat voor kleinen intrest (1 of 2 ten honderd) geld aan de boeren zou verschieten om de noodige werken te doen.

V. — Meent gij dat al die schoone dingen mogelijk zijn?

A. — Zij zijn zeer goed mogelijk, want zij bestaan reeds hier en daar, onder andere in Engeland.

V. — Zou dat niet te veel geld kosten?

A. — Hoegenaamd niet, want er worden nu millioenen verspild aan onnuttige zaken.

Landbouwcongres van Borgworm

Het tweede socialistisch landbouwcongres heeft te Borgworm plaats gehad. Op het eerste congres was gesproken worden van de Landbouwcongres en hunne rol. Men is het niet eens geworden; eene commissie werd aangesteld om over die kwestie een nauwkeuriger onderzoek te doen; later zal desaan gaande verslag worden uitgebracht.

Eene andere commissie werd aangesteld om de artikelen over landbouwkwesties die in *Le Peuple* zijn verschenen in vorm van brochure uit te geven.

Het ware te wenschen dat men die ook in het vlaamsch uitgaaf. Zij zouden in het vlaamsche land veel goed kunnen stichten.

De bijzonderste kwestie welke op het congres besproken werd was de kleine eigendom. Een landbouwer uit het doornijksche, vroeg dat men hieromtrent duidelijk zou wezen; overgangsmaatregelen zijn hier slechts lapmiddelen. Het verslag door dezen landman uitgebracht besluit in communistischen zin.

Gezel Vandervelde sprak eene redevoering uit, waarvan wij de bijzonderste punten samenvatten.

Hij begon met te zeggen dat men het over 't algemeen eens is om den kleinen eigendom te eerbiedigen. Die kwestie echter heeft reeds aanleiding gegeven tot hevige besprekingen. Het congres van Nantes zegt, dat het den plicht der socialisten is den kleinen eigendom te behouden. Dat van Breslau sluit uit wat dezen versterkt.

Engels zegt dat men er niet mag aan denken den onvermijdelijken ondergang der kleine landbouwers te bespoedigen.

De ware kwestie is te weten of men den kleineigendom moet uitbreiden en versterken. Theoretisch is zij gemakkelijk te bepalen; in de praktijk hangt zij af van den landbouw. In algemeen zin mag men zeggen dat, beneden de twee hectaren, de grond nog slechts eene bijhoorigheid is van een ander beroep; boven de 10 hectaren bevindt men zich voor den gemiddelden en grooten eigendom. Eene juiste scheidslijn is moeilijk te bepalen.

In België is de kwestie van den kleineigendom bijnaak. Vertoont het getal kleineeigenaars neiging om te klimmen of te dalen? In 1846 waren er 201,000 eigendommen door hunne eigenaars bewerkt; in 1880 waren er 218,000.

Het getal gepachte eigendommen is steeds grooter geworden.

Alles toont aan dat de landeigendom vervalst. Spreker maakt een overzicht van de middelen die men daartegen aanwendt en doet de ontoereikendheid daarvan uitschijnen.

Ons ideaal is de schepping van een vorm van eigendom die al de voordeelen van den grooten eigendom, in wat den landbouw betreft en van den kleineigendom, in wat de verdeeling aangaat, vereenigt. Het is den collectieven eigendom. Kwestie is of men daartoe zal geraken langs de samenwerkende eigendom. De voorwaarden van den eigendom wijzigen zich derwijze dat het evenwicht tusschen den grooten en den kleinen eigendom verbroken wordt.

Maar men bestaagt dat het begrip der vereeniging op den buiten zich ontwikkelt. Ons eerste besluit is dat men den kleinen eigendom moet eerbiedigen; ons tweede is dat ons programma geen enkele maatregel kan bevatten strekkende om den kleinen eigendom te ontwikkelen of te versterken.

Wij eischen de trapsgewijze uitbreiding van het collectief domein, der landbouwsamenwerking en de vermaatschappelijking der nijverheden die hun steun hebben in den landbouw.

Het belang der boeren is van de tusschenpersonen ontslagen te worden.

Wij moeten dus standvastig blijven. Ons programma mag geene lapmiddelen bevatten, maar in de Kamer zouden wij die kunnen aannemen als overgangsmaatregel, wanneer onze tegenstanders ze voorstellen.

Gezellen Hambursin en Hurault spraken in den zelfden zin. De laatste drukt er op dat men elke strekking naar het opportunisme moet tegenwerken.

Gezel Van der Velde merkte op dat men ongelijk heeft den huidige toestand tot het ideaal te verheffen, zonder rekening te houden van de feiten. Onze partij mag geene secte worden die met de werkelijkheid niets gemeens wil hebben. Indien de revolutie de bedreiging der toekomst schijnt te wezen, wenschen wij niettemin de vreedzame hervorming der samenleving. Deze is de maatschappelijke wetgeving. Dit is onze tactiek geweest in het verleden en moet onze tactiek blijven in de toekomst.

De besluiten van Gezel Vandervelde werden aangenomen.

Het toekomstige congres zal te Brussel gehouden worden.

Inzegening van jachthonden

Eene merkwaardige ceremonie heeft der 3 november jl. in de kerk van Celle bij Rambouillet in Frankrijk plaats gehad.

Naar aanleiding van de St-Hubertusjacht liet de hertogin van Uzès met de haar eigen voorliefde voor het pronkende en opzienbarende, de plechtige inzegening harer jachthonden volvoeren. De ceremonie begon met eene mis, die alle deelnemers aan de jacht bijwoonden. Op de rechterzijde van het koor der kerk namen de dames in haar elegant jachtkostuum plaats.

Midden onder hen bevond zich de hertogin in een zwart amazonenkleed, om hare taille sloot een gouden gordel, waaraan de kostbare hartsvanger hing.

De heeren, eveneens in volledig jachtgewaad, namen de andere zijde in. In plaats van orgeltonen weerklonk de jachthorens; ten slotte werd gezegd brood rondgedeeld en wel — hoe ongelooflijk het ook klinkt — door de pikeurs in hun traditionneelen rooden frak met groene opslagen.

Na het einde der mis begaf men zich naar het jacht rendez-vous, waar de bedienden reeds met de honden wachtten. Al de elegante dames en heeren groepeerden zich nu met uiterst ernstig gelaat om den geestelijke, die in vol priesterlijk ornaat den honden den zegen gaf.

De jacht duurde den ganschen dag, doch trots de ingezegene honden had zij niet het geringste resultaat.

Tot zulk eene onbeschaamdheid kan de roofdiernatuur des menschen zich verheffen!

Zouden de katholieken die comedie ook christelijken godsdienst noemen?

Een Boerencongres

in Hongarije

Over enkele dagen had te Budapest, in Hongarije, het Congres plaats der sociaal-democratische landarbeiders.

Wij, die onze congressen houden in volle vrijheid, die geen dwang kennen en ook niet zouden duldten, wij zijn eerbied en bewondering verschuldigd aan de moedige gezellen, die ginds, in de verachterde landen waar fanatisme heerscht, waar alles in 't werk wordt gesteld om de sociaal-demokratie te doodden, onversaagd optreden voor hun recht en onvermoeid werken aan hunne ontslaving.

Om een gedacht te geven van de moeilijkheden welke onze gezellen ginds ontmoeten, zij gemeld, dat in verscheidene dorpen de overheid pogingen had gedaan om de afgevaardigden te beletten naar de hoofdstad te trekken, maar dit gelukte haar niet; de afgevaardigden gingen stilletjes te voet naar de naastbijgelegen spoorwegstation, vanwaar zij naar Budapest stoomden.

Vertegenwoordigd waren op het Congres 421 gemeenten door 200 afgevaardigden, bijna allemaal echte zonen van het platteland. De meeste nationaliteiten van het land trof men e aan: Magyaren, Duitschers, Slovakken, Kroaten en Serviers.

De Werkzaamheden

De werkzaamheden werden begonnen met het uitbrengen der verslagen van het Midden-Comitee en der verscheidene nationaliteiten. Hieruit stippen we aan, dat de toestand onder de landarbeiders overal bijna even troosteloos is. Het dagloon bedraagt gemiddeld 60 centiemen, brood en ajuinen vormen in hoofdzaak het dagelijks voedsel.

Zelfs in de streken, waar wijn verbouwd wordt, wordt de landbouwers het gebruik hiervan door de zware verbruiksbelasting onmogelijk gemaakt, met het gevolg, dat men meer en meer zijn toevlucht neemt tot brandewijn, natuurlijk ten nadeele van de gezondheid der plattelandsbevolking. De arbeiders zijn zoo arm, dat zij niet in staat zijn ieder een eemplaar van het goedkope vakblad, dat sinds april volgens het besluit van het vorige congres